

ly kedve-
ben küld-
löd, hogy
riennenek
or-rendben
a. Fordulj
rszike és
iszen csak
érdemleges
szolok. —
könnyen
edvezésére
ki a te
Aranka.
Csak szép-
y Bruno.
sttem, sőt
lakban az
Felekezeti-
reket sem
— Fekete
cskám. —
szerkesztő
sajtó-hiba
lőhelyének
ésedet és,
m a kelle-
és Giza.
még nem
már most
nyájatokat
ényt külön
Orvendve
apa utmu-
— Stein
k én neked
— Balogh
Erzsike.
mest köz-
szégyen,
be megfej-
sodik kér-
Makics (?)
jár későn.
ső kellett-
adni. Har-
és Pista.
k bajtok-
jelenhettek
i 10 paran-
— Fischer
beküldött
álaszt? —
— Csiky
mértéket,
Lap« kato-
A te ír-

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

ESTI KÖNYÖRGÉS. (Lásd a 262. lapon.)

PISTA ÖRÖKSÉGE.

— Képekkel. —

(Folytatás.)

PISTA még mindig a padlón ült, ahová erőlködése közben esett, karjában tartva az ő szeretett kutyáját. Vigyáz lihegett és csak úgy kapkodott levegő után. Sovány teste poros volt és nyakán még mindig ott volt az elszakadt kötél-darab, melynek egyik végét a földön huzta maga után.

— És talán most megmondanád nekem, miért koczkáztattad, hogy a vonatból kiessél ennek az igen közönségesnek látszó kutyának a kedvéért? Nem is szólva arról, hogy engem halálra ijesztettél! szolt Török ur és komolyan nézett rá Pistára is, Vigyázra is, miközben fölhevült arcát nagy, tarka selyem zsebbe-valójával szikkasztotta.

— Ez az én kutyám és utánam szaladt, mert szeret. Nézze csak bácsi... keresztül rágtá a pórát, mellyel oda kötöttem a fához!... válaszolá Pista lelkendezve és magához szoritotta Vigyázt. Azt hittem, hogy meg fogja ölni magát, folytatá megindult hangon. Most, hogy vége volt a rémületének és izalmának, nagyon közel volt a siráshoz.

— Jól van no! Most már itt van velünk sértetlenül, hát nincs okod pityeregni, szolt az öreg ur, megfelejtkezve szigoráról. De már most mit csináljunk a te szerelmes kutyáddal? Szakaszban kutyát vinni tilalmas. Ha meglátja a kalauz...

— Magammal viszem! Hiszen nem kergethetem most vissza és nem is megyek el oda, ahova nem jöhet el velem! jelentette ki Pista határozott hangon.

— Igazad van. Magam sem tudom, mi egyebet tehetnék veled. Tehát el fog min-

ket kísérni. Szeretném is látni Horváth urnak az arcát, mikor megpillantja ezt a kutyát; vagy inkább, ha jobban meggondolom, nem szeretném látni.

— Hát a bácsi gyűlöli a kutyát? kérdezte Pista.

— Soha sem láttam egyet sem a birtokán; de még fiut sem; úgy hogy mind a ketten ujság lesztek előtte, válaszolt Török ur.

— Nagyon elhagyottan élhet ott magában, mondá Pista. Nincs neki semmiféle rokona?

— De igen; Horváth urnak van egy unokaöcse, aki egyuttal örököse is. Ez annyit jelent, hogy majdan ő kapja a gazdag bácsinak minden vagyonát: minden pénzét és birtokait. De ez az öcs csak vadászat idején rándul le hozzá, és bizony akkor sem férnek meg jól egymással, szolt Török ur. De te ne félj tőle, fiam! Én azt hiszem, megfértek egymás mellett. És ha nem mindig férnétek meg: eljöhetsz hozzám, öreg barátodhoz.

Pista mosolyogva nézett Török urra. Nagyon meg volt elégedve.

— Örülök, hogy majd közel lakom a bácsihoz, szolt. Olyan kellemes az az érzés, hogy van egy barátom.

— Ha megigéred nekem, hogy igyekezel az öreg kedvében járni, jó dolgod lesz. Budapesten van egy pár eltölteni való óránk. Körül járhatsz s körül nézhatsz kedvedre. Mi kell? Állatkert, budai sikló? Gőzhajón a Margitszigetre? Már ami néhány órából telik, mondá az öreg ur.

— Nagyon köszönöm. A bácsi igazán olyan kedves hozzám, szolt Pista hálás örvendéssel. De ha igazán azt választhatom, amit legjobb szeretnék látni Buda-

Horváth
tja ezt a
meggon-
it? kér-
a birto-
mind a
zolt Tö-
tt magá-
emmiféle
van egy
e is. Ez
ja a gaz-
minden
öcs csak
és bizony
ssal, szolt
am! Én
lett. És
eljöhetsz
ök urra.
lakom a
az érzés,
ekezel az
sz. Buda-
ó óránk.
kedvedre.
Gőzhajón
ány órá-

Török ur elcsodálkozott.
— Furesza választás! De hát menjünk!

... ÖLÉBE VETTE A KUTYÁT. (Lásd a 262. lapon.)

— Igen, és hajóra is ülünk, hogy alulról dolgokat különös figyelemmel köll meg-
is megnézhessem. Azt olvastam, hogy ilyen nézni, szolt Pista hévvel. De ha nem

szeret hajókázni a bácsi, megvárhatna minket, már mint engem és Vigyázt és akkor egyedül is neki vághatnék.

Török ur hamarosan félbe szakította:

— Sohasem érteném meg a szerkezetét, még ha egész nap magyaráznád is, szólt. Most pedig el szeretném olvasni a hirlapomat. Ne is beszélj most egy kicsit Hanem hát... különös fiu vagy te a korodhoz képest, tette hozzá elgondolkozva.

Pista oda ült a szakasz szögletébe és tépelődött.

— Nem értem, miért nevez engem mindenki furcsának, ha olyan dolgokról beszélek, amelyek engem érdekelnek? Azt hittem, hogy legalább olyan valaki, aki az én »barátom«, nem fog úgy tenni, de már csakugyan úgy lesz, hogy igazán van bennem valami furcsaság.

Budapesten Török ur a szavának is állott. Azután elhajtottak elsőben a Lánczidhoz. Török ur még akkor sem szólt semmit, mikor Pista hirtelen fölugrott és rátaposott a bácsi lábára, hogy jól megnézhesen egy-egy feltünőbb részletet, vagy mikor Vigyáz sáros lábnyomokat hagyott a bácsi nadrágján.

Pista jól megváratta a hidnál, melyet behatóan akart megvizsgálni.

— Csak késő este érkezünk meg, és azért jobb lesz ha csöndben maradsz, olvasol, vagy alszol, mert különben egészen kimerülsz, míg Hamvaskőre érkezünk, mondá Török ur.

Igazán hosszú utazás volt és mire megérkeztek a végállomásra, a kis fiu fáradt és álmos volt. Itten hintó várta őket és mikor beszálltak, Török ur megnézte Pistát és rószalólag rázta a fejét.

— Horváth ur ugyan megengedhette volna, hogy haza vigyelek magamhoz, szólt; de mivel a kocsi vár, rögtön el is köll mennünk Hamvaskőre, habár arcod piszkos és a kutya sáros lábnyomai is meglátszanak a ruhádon.

De Pista nem gondolt sem az öreg barátja panaszával, sem a ruhája állapotával, mert teljesen el volt foglalva azzal a változással, melynek eléje megy s azzal a természetes és izgató kíváncsisággal, hogy hát mikép lesz?

Sötétebb volt már, sem hogy sokat láthasson a környékből; de miután kiértek a városból, az ut emelkedett és Pistának úgy tűnt fel, hogy amint felértek az egyik domb tetejére, rögtön kezdődött a másik domb. Azután a kocsi befordult egy utra és nem sokára megállt egy komor külsejű nagy ház előtt. Semmiféle világosság nem derengett eléjük, de a kocsi-zörejre a kapu kitárult és egy idősebb szolgáló lépett a kocsihoz:

— Ma estére vártuk a tekintetes urékat, szólt, mikor Török ur belépett Pistával és a kutyával az előcsarnokba. Az öreg nagyságos ur kéreti, hogy rögtön keresse föl a fiatal urral a könyvtárban. De kutyáról nem szólt semmit, mondá, hogy meglátta Vigyázt.

— Jól van. Rögtön fölkeresem az öreg urat, és szólok neki a kutya végett, válaszoló Török ur. Te pedig Pista várj meg itt a tűznél és melegedj föl.

Ezzel követte az öreg inast és egy folyosóra lépett, mely elvezetett a tornácra.

Nagy zsölye-székbén, közel a kandallóhoz, egy nagyon öreg ur ült, aki midőn az ajtó kinyílt, a haragos türelmetlenség hangjával kiáltott rá Török urra:

— Mit várat engem mostanáig? Mondtam, hogy rögtön jöjjön hozzám! Hol a fiu? Elhozta a Fabay József fiát?

— Igenis elhoztam, felelt Török ur csillapító hangon; de sokkal nehezebben ment, rá beszéltem Fabayné asszonyságot, mint ahogy hittem.

— Bolond asszony! zsörtölődött az öreg. Reményem a fiu nem hasonlít hozzá. Ha igen, akkor bizvást otthon hagyhatta volna. Hasonlít az anyjához?

— Nem a! Nem hasonlít az sem az atyjához, sem az anyjához. És nem is olyan fiu, aki hamar megnyeri az ember rokonérzetét. De majd ha megismeri, biztos vagyok benne, hogy...

— Nem vagyok kíváncsi a véleményére! A fiut akarom látni. Miért nem küldi hozzám? szakította őt félbe Horváth ur.

— Azt hittem, hogy, mert a gyereket a szokatlan hosszú utazás és álmatlanság kimerítette, holnapig elvár nagyságod, szorongatta az öreg urat Török ur, mivel szerette volna, hogy az ő kis barátja jó benyomást keltsen első találkozáskor az ő nagybátyjában.

— Mit várjak? Talán fél tőlem? Vagy sir, mert már haza akarna megint menni? dohogott az öreg ur. Azután, mint ha sajnálta volna, hogy olyan rossz kedvű, szelidebb hangon folytatá: Köszönöm egyébkint igazgató ur, hogy annyit fáradozott és elhozta magával a fiut. No csak térjen a lakásába, vacsoráljon meg nyugalommal és a fiut küldje hozzám.

Török ur látta, hogy minden további kérelem fölösleges volna. Elköszönt, hogy fölkeresse Pistát.

Mikor Horváth ur egyedül maradt, figyelmesen nézett az ajtóra, és midőn

Pista belépett, éles tekintetével jó soká vizsgálódva szemlélte, de egy szót sem szólt.

Pista elvörösödött a hosszú tekintet hatása alatt s még ügyetlenebbnek és bátor-talanabbnak látszott, mint rendesen.

— Hát te vagy a Fabay József fia? Csöppet sem hasonlítasz hozzá, szólt Horváth ur csalódott hangon, mikor befejezte a vizsgálódást.

— Tudom, jól tudom, felelt Pista nyugodtan. Az én édes apám szép ember volt, én pedig csunya és mindenkinek terhére vagyok. Megmondhatták volna nagyságodnak. De hát nagyságod azért küldött érettem, folytatá komolyan Pista, mert azt hitte, hogy hasonlítok atyámhoz, vagy azért, mert az ő fia vagyok?

Horváth ur ránézett a gyerekre és egy pillanatig elmosolyodott.

— Látod fiu, nincsen senkim, aki földeritene. Azt hittem, hogy megtetszel nekem. Ezért is hivattalak, magyarázta komolyan az öreg ur.

Pista szomoruan rázta a fejét:

— Azt hiszem, nem fog engem megszeretni a nagyságos ur. Mert engem senki sem szeret, csak a Vigyáz kutyám. Az igazán szeret. Hallottam, mikor édes anyám egyszer azt mondta rólam, hogy a külsőm nem vonzó.

— Ezt majd magam itélem meg, felelt Horváth ur. De mi ez? szólt hirtelen, megpillantva Vigyázt. Ki merte ezt a kutyát bebocsátani a szobámba? És haragosan nézett Pistára.

— Ez az én kutyám, én hoztam ide. Senki sem engedte meg nekem. Török ur nem tehet róla, magyarázta Pista. De biztosítom, hogy nagyon kedves kutya. Vigyáz a neve, tud szolgálni is, pacsit is

ád. De nekem azért kedves, mert hű barátom.

Az öreg ur egyre növekvő haraggal kiáltott rá:

— Vigyáz? No csak vigyázzon magára az a piszkos, kóczos kutya! Hogy merted behozni a szobámba? Hogy engedhette meg Török ur, hogy elhozzad? Jól tudja, hogy én halálba gyűlölöm a kutyát! Csön-gess azonnal, hadd vigyék el! Tegyenek vele, amit akarnak, de a házamban nem tűröm.

Pista szótlantul hallgatta ezt a haragos kifakadást. De habár elfehéredett, nem ijedt meg, ha nem merészen nézett az öreg ur szeme közé. Aztán lehajolt, ölébe vette a kutyát és mintegy védelmezőn, eltakarta a kutya testét. (Lásd a képet a 259. lapon.)

— Ha a kutyámat elküldik, én is elmegyek, szól. Mind a ketten rögtön haza is utazhatunk. Nem akartam elhozni, és nem tudtam, hogy úgy meg fognak haragudni ezért. De én nem fogom elhagyni. Ha elmondanám, hogyan jött el velem, biztosan nem haragudna reá.

(Folytatása következik.)

ESTI KÖNYÖRGÉS.

(Képpel a ezimlapon.)

*Fáradt vagyok. Kerülget az álm,
Csöndesen jó, selyem-puha szárnyon...*

*Hogy ha elnyom s nincs, ki védjen többé:
Oh, én Uram, védő szárnyad főd bé.*

*Szüleimnek éppen így légy örök,
Segítséged meg ne vonjad tőlük!*

*Terítsd szárnyad mindenkre széjjel,
Bajt ne hozzon senkire az éjjel.*

*Tied vagyunk valahányan élünk,
Bánj tehát mint gyermekiddel velünk!*

*Mi pedig im felfogadjuk neked,
Amíg élünk, dicsőítünk Téged!*

*Jó gyermekként intelmet se várunk,
Mindenkoron utaidon járunk.*

*Magasztalva emleget csak ajkunk:
Én jó Atyám, könyörülj mi rajtunk!*

*Én jó Atyám, könyörögve kérünk:
Édes legyen álmunk, ábrédésünk!*

Roboz Andor.

LÁNCZ-REJTVÉNY.

Á	Á	Á	= minden virágnak van
A	A	Ó	= az uton található
Ó	Ó	Ó	= Horvátország feje
SZ	Ó	Ó	= minden ember fizeti
R	R	R	= a tejnek egyik terménye
R	R	P	= háboruban szerepel
R	GY	GY	= feszíti az izmokat
U	B	I	= az időt mutatja
N	E	D	= magyar város

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Rüstig Zsigmond, az új Robinson“.

Irta **Marryat**, a magyar ifjúság számára lefordította **dr. Dulácska Géza**. 94 képpel, kemény kötésben.

A BÚBOS.

— Mese. —

Áprilisi idő. A nap már úgy éget...
 Hattyúknál hej-haj, olyan vig az élet!
 Oly fürgén uszkálnak, olyan bohók, szépek.
 Az a kicsi bubos olyan hetyke, dőlczeg!
 Ugy fürdik a tóban, úgy lubiczkol benne,
 Mint ha legalább is perzselő nyár lenne.
 Hej, pedig a habok locsognak, csevegnek:
 »Ne higyetek még e csalóka melegnek!«

És... a nap lassanként eltűnik valóban.
 Dideregni kezdnek a hattyúk a tóban
 S kifelé szállongnak; ki maradna benne,
 A haragvó tóval bírokra ki menne?
 Ucczu, be az ólba! Szörnyű vihar leszén,
 Nagy fekete felhők száguldnak az égen.
 A habok már zúgnak, többé nem csevegnek:
 »Egy maradt csak rajtunk, jaj lesz, jaj lesz ennek!«

Ott uszkál a bábos, gögösen nevetve,
 »Oh mi gyáva népség ez az öregebbje!
 Erős vagyok biz' én, nem lesz bajom nekem!...«
 Hej, pedig a felhők bömbölnek az égen,
 Közelget a szélvész, nagy zivatar támad,
 Haragjában csak úgy tördeli a fákat,
 A tó hullámaüt fölcsapja a légbe...
 Szegény kicsi hattyu, vége lesz most, vége!

Bezzeg nem nevet már, oh jaj, hogy nevetne?!
 Hej, ha kiúszhatna, oh ha kimehetne!...
 Fölkapja egy hullám, földlobja az égre,
 Forgatja, forgatja, míg lecsapja végre
 És fölkapja ismét... Istenem... most hol van?...
 ... Kihullott a partra... agyonverve, holtan.
 Össze sug a többi, szepegnek, remegnek...
 Zugnak a hullámok: »... Ugy-e, mondtuk nektek?!...«

Elült már a zápor, elült már a szél is,
 Véget ért a mese, elhallgatok én is,
 Véget ért a mese, még csak annyit mondok:
 Látjátok, a gögös sohasem lehet boldog!
 ... Ujra szép idő lett... hajh, de ki örülne?
 Ott fekszik a bábos, zokognak körülte...
 Ott fekszik a bábos, a hálok csevegnek...
 Kicsi hattyuk könnyi peregre peregnék...

Szírtes Artur.

MÁTYÁS KIRÁLY, AZ IGAZSÁGOS.

— Elbeszélés. —

BIZONYÁRA olvastatok már a mi dicsőséges uralkodónkról, Mátyásról, a nagy Hunyadi János fiáról. Jeles fejedelem volt ő; a magyar névnek egész Európában szerzett tiszteletet. Sok kiváló tulajdonsággal ékesítette föl Mátyást a magyarok Istene, de talán mindegyik közt a legszebben ragyogott szívének nagy igazságossága. Egyforma mértékkel biráskodott ő kicsinyen, nagyon egyaránt. Tudta nagyon jól, hogy a fényes királyi palota márvány falai közt, a selyembe-bársonyba öltözött fő-urak körében, a szegény nép buját-baját nem

ismerheti meg igazán. Mivel tehát az ő arany trónusáig az elnyomott jobbágy panaszos szava föl nem hatolt, leszállott királyi székéből, álrühába öltözve a nép közé vegyült és kitudván annak sérelmeit, a bajokat orvosolni igyekezett. Különösen gondoskodott arról, hogy a birák egyformán osszák az igazságot. A hatalmukkal vissza élő, igazságtalan embereket kemény büntetéssel sujtotta, az ártatlanul szenvedőket pedig bőséges jutalomban részesítette.

A nagy király igazság-szeretetét dicséri ez a történet, amelyet im, elmondok nektek.

Egy izben Mátyás elhatározta, hogy ismét fölkeresi saját kunyhójában a pór-

népet. Paraszt-gunyát öltött s hasonló ruhába bujtatva udvari bolondját, aki ezen díszes hivatala ellenére okos ember volt, vándor-utra kelt. Ossze beszéltek, hogy a király a bolondot »kedves apám uramnak«

szólítja, ez meg viszont az uralkodót »édes fiamnak« czimezi.

Abban az időben még csak álmodni sem mertek volna a gőz-vasutról és ilyesfélérol, hát biz' a mi utasaink az apostolok lovain

. . . KIVÁNCSIAN FIGYELTEK. (Lásd a 266. lapon.)

utaztak, azaz hogy gyalog szerrel. Pár napi kóborlás után elértek egy nagy alföldi városba, ahol már akkor is rengeteg sok gyümölcsöt termeltek. Éppen meleg vasárnap reggelre virradtak; a piacz-téren nagy csoportokban állógált a nép s bár

a nap izzó sugarakat szórt szerte-szét, mégis minden paraszt-ember hátán ott lógott a vastag suba, ami — így vallja ezt a magyar nép — arra jó, hogy télen meleget ad, nyáron meg hűvöset tart.

A király és kísérelője ismeretlenül bolyong-

tak a sűrű tömegben, midőn egyszerre dob-szó ütötte meg fülüket.

A nép erre megmozdult és az áradat Mátyásékát magával sodorta. A templom előtt megállapodtak mindnyájan és kíváncsian figyeltek a városnak piros-fehér paszományos ruháju dobosának szavára: (Lásd a képet a 265. lapon.) »Közhirre tétetik, hogy Nagy János bíró uramnak vörös színű, kék pántlikával össze kötött pénzes zacskója, amelyben 50 darab arany van, elveszett. A becsületes megtaláló vigye vissza a gazdájának, akitől illő jutalomban részesül! Tam, tadaram, tadaram!« pergett tovább a dob.

Később a tömeg oszladozni kezdett s ahogy a déli harangszó megkondult, a piac egészen néptelenné vált.

A király gyomra is korogni kezdett s azért, épp dinnye-érés ideje lévén, vettek egy garason három dinnyét, — mert hajh! ... nagy olcsóság volt akkoriban — és aztán leterítve subáikat egy kő-rakás árnyába, letelepedtek és jóízűen falatozni kezdtek.

Ebéd után egy kis szunyókáláshoz fogtak. A bolond szeméire rászállott az álom s lágy érintésével lezárta a pillákat.

Mátyás álmát elrabolta a gond.

Abban az időben háboruskodott ő Friderik német császárral és a furfangos ellenség tömérdek áskálódása sok bajt szerzett királyunknak. Amint végre leheveredett, nagyon kényelmetlenül kezdte érezni magát; mint ha valami kemény tárgy nyomta volna a derekát. Felhajtja a subát, hát nagy csudálkozására előkotorássza a porból a bíró uram pénzes zacskóját.

Ránczigálja a bolondot, aki nagy szuzogással tápáskodik föl, kitörli szeméből az álmot, aztán ketten elindulnak fölkeresni Nagy uramat.

Nem nehéz hozzá eltalálni. A legszebb ház a városban az övé. Az udvaron egy hajdu feltartóztatja utasainkat s megkérdi mi járatban vannak? Azzal bemegy megjelenti a bírónak, aki éppen ebédnél ül.

»Sohasem engedik enni az embert!« fakad ki Nagy János uram. »Éhen köll veszni az embernek!«

Igaza is volt az emberséges bírónak, pedig már harmadik tokát készül eresztetni, a potroha meg akkora, hogy a lábát sem látja tőle.

»Kergesd ki a gazembereket!« (Lásd a képet a 267. lapon.) rival rá a hajdújára.

»Az ám!« mondja a legény, »de a pénzes-zacskót hozzák!«

»Az már más,« válaszol kiengesztelődve a bíró. »Akkor hát csak kerüljenek belül!«

A király és a kísérelője nagy-alázatosan, kalap-levéve lépnek be. Mátyás megszólal:

»Elhoztuk a pénzt bíró uram, most hát számítanánk a jutalomra.«

»Jól van, jól, kedves fiam,« felel Nagy János uram. »Csak adjátok ide, hadd számlálom meg!«

S azzal kiveszi a király kezéből a zacskót, aztán számlálgatni kezdi az aranyakat. Mikor ezt a műveletet befejezte, egyszerre nagy haragra gerjed:

»Ejnye, erre-amarra galád ficzkói, hiszen ennek hatvan aranynak köllene lenni! Tízet elloptatok! Tüstént adjátok elő, gazemberek!«

Pedig jól tudta a gonosz lelke, hogy nem igazat beszél.

»Olyat ne mondjon kend!« tör ki Mátyásból a harag. »Mert mi becsületes emberek vagyunk. A dobos is csak ötvenrül dobolt!«

»Ne hazudj, paraszt!« ordít rá a bíró. Majd oda szól a hajdunak:

»Ugy-e szolgám, hatvanat mondott a kis bíró?«

»Annyit uram, éppen annyit,« hangzik az engedelmes felelet.

»Hé Bodri, Sajó!« uszítja Nagy János uram a két komondorát. »Huzzátok le ezt a két zsványt!«

Szégyen a futás, de hasznos, gondolták Mátyásék s azzal ugyan-csak neki lódultak. A bíró még a bunkós botját is utánuk dobta nagy dühében.

A királyt bántotta ez a gaz eljárás s föltette magában, hogy ezért a csuf tetéért keményen meglakoltatja Nagy János

»KERGESD KI A GAZEMBEREKET!« (Lásd a 266. lapon.)

uramat. Fölemelte a botot és magával vitte.

Ez után össze-vissza kóboroltak a városban, amíg be nem alkonyodott. Nap szálltakor egy szegényes házikó elé értek. A kapu előtt kopott feketébe öltözött éltes, szomorú asszony álldogált.

»Ugyan kedves asszony néném,« szól Mátyás, »nem adna két szegény vándorlónak éjjeli szállást?«

»Szívesen adok biz' én. Csak térjetekebe szegény hajlékomba,« hangzott a válasz. »Meghálhattok fenn a padláson a sarjában.«

Azzal bevezette az utasokat a házba, leültette őket és elébük tett egy lágy cipót, meg szép fehér szalonnát:

»Tudom hogy meg is ehültetek. Fogadjátok jó szívvvel, ami keveset adhatok«, mondja.

A király meg a bolond ugyan csak hozzá láttak a falatozáshoz.

Mátyás eközben észre vette, hogy jószívű szállásadójuk szeméi milyen vörösek a sírástól s hogy csak nagy-nehezen tudja vissza fojtani elő törő könnyeit.

»Mi baja kegyelmednek, kedves asszony-néném?« kérdezte. »Hát ha segíthetnék?«

»Hejn!... nagy az én sorom!« felelte; »de azért csak elmondom, hadd könnyitsek egy keveset a szíveden! Ugyis csordultig van keserőséggel! Egy kis földcsékén van a Mária-hegyen«, folytatta, »melyet szorgalmatosan műveltünk az urammal, Kőd Pállal együtt. Ennek a hasznából elégedtünk csöndesen, amíg az a gonosz bíró, Nagy János uram, meg nem zavarta a nyugalalmunkat. Körös-körül a határban minden a bíróé már, csak éppen a mi földünk nem. Erre is rá áhitozott a kapzsi ember és szerette volna a karmai közé kaparintani, de az uram nem akarta potom árért oda adni a földcsékénket. Az a rossz lelkű bíró valami csekélységért — a Bodri kutyánk kicsavarta egy pár csirkéjének a nyakát — dühébe börtönbe csukatta az uramat. Hiába akartuk megtéríteni a kárát. Nem akarja addig szabadon eresztetni, amíg el nem harácsolja tőlünk potom áron a kis birtokunkat.«

»Ne sirjon kegyelmed, jó asszony!« vigasztalta őt a király. »Menjen csak fel Budavárba, panaszolja el baját az uralkodónak, ő majd tesz igazságot.«

»Ugy van, ugy!« tóditotta a bolond, »mert Mátyás igazságos király!«

»Jaj, kedves lelkeim, de hiszen oda sem eresztenek abba a ragyogó palotába ilyen magamfajta szegény asszonyt!« válaszolt Kőd Pálné.

»Dehogy is nem! Mondja csak meg a becsületes nevét valamelyik ajtónállónak, az rögtön a király elé vezeti,« szolt Hollós Mátyás.

Későre járt az idő, hát nyugalomra tértek mindnyájan. A király olyan pompásan aludt az illatos szénában, hogy a saját mennyezetes ágyában, a puha pelyhes párnákon a selyem paplan alatt sem különben. Hajnali kakas-szóra föléreztek az utasok, szépen megköszönték az éjszakai szállást s azzal tovább vándoroltak. Előbb azonban Mátyás, papirosba göngyölve 10 aranyat, oda tette le nagy titokban a padkára. Hejh!... de bámult a szegény asszony, mikor meglátta a csillogó sárga csikókat.¹ Olyan szegény utasokkal sem volt még dolga, akik arannyal fizetnek.

Az uralkodó, amint Budára érve, a leg-sürgetőbb állami ügyeket elintézte: rögtön hozzá látott, hogy a szegény özvegy Kőd Pálnén esett sérelmet megtorolja a gaz bírón. Levelet íratott Nagy János uramnak, amelyben fölhivatta magához a királyi várba, mert hallotta, hogy milyen jeles törvénytudó ember. Szeretné tehát bíró uram tanácsát kikérni néhány pörös ügyben.

Nagy János uram nem tudta hamarosan elgondolni, mivel szolgált ő rá erre a ki-tüntetésre. Mivel azonban nem nagyon szerette megerőltetni a fejét, belé nyugodott a dologba s készülődni kezdett. Felöltötte

¹ Így hívják tréfásan az arany pénzt.

arany sujtásos megyszin-bársony disz ruháját, oldalára csatolta drágakövekkel kirakott fringiáját, aztán a város gyönyörű ötös fogatán megindult Budára.

Biró uramnál valamivel előbb érkezett meg a fejedelmi udvarba özvegy Ködné asszonyom. A testőrök, akiket Mátyás már előzetesen értesítettett, rögtön a király elé vezették. Sok-sok pompás szobán keresztül végre beértek a trón-terembe. Itt a szegény asszony nagyon elcsudálkozott, hogy egy szép föstésű ablaknál álló alakban az ő egyik vendégét ismerte föl. A legény azonban most már urias, de egyszerű ruhát viselt.

»Hogyan kerülsz te ide, kedves szógám?« kérdezte a néni.

»Hát nekem is volna itt egy kis hivatalom«, mondja Mátyás.

Ebben a pillanatban felpattan az ajtó, belép egy fényes öltözetű katona, feszesen áll meg és jelenti:

»Felséges uram, Nagy János bíró kér bebocsátást.«

A jó asszony csak ámul-bámul, tétovázva hordozza körül szeméit, aztán lassacskán világosság tér agyába, leomlik az uralkodó lábai elé, csókolja ruhája szegélyét és zokogva suttogja:

»Kegyes uram, én jó királyom!«

Mátyás gyöngéden fölemeli a térdelőt:

»Kelj föl kedves alattvalóm«, szól;

»menj át a szomszéd terembe s ha hivatalok, jöjj elő.«

Azzal kitudszolja a remegő asszonyt.

Most belép nagy peczkesen Nagy uram, meghajlik és várja a parancsot:

»Elhivattalak, hogy tanácsodat kikérem«, hangzik a királyi beszéd.

A bíró előtt úgy tűnik fel, mint ha már egyszer hallotta volna ezt a csengő hangot, de ha agyon ütnek, sem tudná megmondani, hol és mikor.

»Milyen büntetést szabnál te arra, aki a jó szolgálatot gonoszszággal fizeti vissza?« folytatja Mátyás.

A kérdezett bizony nem is gondolt arra, milyen csufosan bánt el az áruhás királlyal és kísérelőjével, azért hát büszkén kivágta:

»Azt a bűnöst megfosztanám rangjától s a hóhérrel arczára süttetném a becstelenség bélyegét.«

»Helyes!« mond a fejedelem. Majd folytatá: »Mivel lakoljon az, aki végtelen kapzsiságában a szegény embernek becsülettel szerzett vagyunkáját elharácsolja?«

Bíró uram úgy érezte, mint ha ebben a bűnben ő maga sem volna egész ártatlan; de hiszen azt nem tudja a király.

»El köll venni minden vagyonát s oda adni annak, akit megkárosított!« volt a kemény ítélet.

»Magadra mérted ki büntetésedet!« rivallt rá Mátyás. »Köd Pálné, lépj elő!«

Az asszony megjelent. Nagy János uramat mint ha a villám sujtotta volna. Nyelve fölmondta a szolgálatot, arczán rémület tükröződött.

»Ismerjük ennek a szegény alatvalónknak az ügyét,« szolt a király. »Vagyonod, ítéleted szerint az övé. Most pedig várj, míg vissza térek.«

Ezzel a fölség egy eddig láthatatlan ajtón távozott. A következő pillanatban ismét megjelent hátán szürrel, kezében a bíró botjával.

»Ismersz-é engem Nagy János bíró uram? És ismered-é ezt a botot?« kérdezte a halálra rémült embertől. Ez azonban hallga-

tagon, meredt szemekkel bámult maga elé, majd egyet előre lépett, a levegőbe kapkodott kezeivel, arca elkékült s nagy teste hatalmas zuhanással esett a padlóra. Meghalt. A vérmes, kövér embert a nagy izgalomban megütötte a guta. Így hát fölöslegessé vált az ítéletnek további végre hajtása.

Köd Pálnéra a király rögtön ráruháztatta a bíró vagonát. A jó özvegy asszony aztán

zavartalan boldogságban élt tovább. Az esetnek híre szétfutott az egész országba; mindenki dicsérte a böles uralkodót, aki az igazságot mindig diadalra juttatá s azért él még ma is, annyi sok száz év múltán, a közmondás:

»Meghalt Mátyás király, oda az igazság!«

Szigeti Ernő.

HANGVERSENY.

Három liba addig gágog,
Mig azt hiszi: énekes...
Mind a három kalapot vesz,
No, ez aztán érdekes!

Három kalap három libán...
Láttatok-e ilyet még?
Ha nem látnám itt a képen,
Ilyet el se hihetnék!

Három liba nagy kinjában
Tollát tépi-szakgatja,
S búsan lóg le mind hármának
Kék-szalagos kalapja.

Biz' az úgy van! S oh, mi fura!
Eljűk áll Katuska
S karmesteri páczikával
Tanítgatja taktusra.

Am egyszerre haragosan
Hadonászva, fenyeget...
Mind hiába! Nincs több nóta!
Mind a liba berekedt...

Bandi bácsi.

INNEN-ONNAN.

Furcsa fejedelmi czimek. *Abdul Hamid* török szultán czimei közé tartozik a többi között ez is: »A mindig győzedelmes, a mindig mosolygó, a koronák örökké legyőzhetetlen osztogatója, Istennek földi árnyéka.«

Perzsia uralkodója »az ég ragyogó csillagának, a földet megvilágító csillagzatnak, a világ mindenség oszlopának« nevezi magát.

Végre Ava-nak, Birma királyság egyik kisebb országának uralkodója, a következő jelzőket fűzi neve mellé: »A királyok királya, akinek mindenki engedelmeskedni tartozik, mert ő az összes állatok védelmezője, az évszakok irányítója, a nap atyja és királya.«

MEGFÉJTÉSEK ÉS MEGFÉJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 15-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

A	R	A	B
R	E	P	A
A	P	Á	T
B	A	T	U

Helyesen fejtették meg: Pisó Elvira és Vali, Vajda Anna, László és Ilonka, Szende Valéria, Kiss Géza és Jenő, Reiter Anna, Hirsch Emma, Scholtz Ilonka és Aranka, Wurm Bettyke, Záborszky Jenő, Géza és Mariska, Vidonyi Ilonka és Sándor, Andreánszky Pisti, Schill László, Biró testvérek, Péterfy Vilma, Schmideg Jolán, Vég-helyi Lajoska, Bayer Anti, Vatyay Mariska, Pollák Kata, Fuchs Nándor, Knebel Riza, Oppenheim Irén és Stefi, Bakos Ilona és Kató, Hrabovszky gyermekek, Feldmann Károly, Schwarz Emmy, Stössel Manó, Zsigmondy Edithke, Plotényi Eugénia, Milutinovits Corinna, Ribianszky László, Fayer Pál, Jungenfeld Rudolf, Schwarz Béla, Beke Berti és Gyula, Vancsó Ilona, Fürst Leo, Jelka és Sándor, Medveczky Gyurika, Sándorka és Margitka, Aninger Sasa, Klára és Jolán (Melyikötök írása? F. b.), Gombai Piros és Feri, Bakos László, Nagy Imre, Hoffmann Elemér és Valika, Igmándi Teréz, Elek és Katicza, Löbl M. Ernő, Marton Pista és Ilonka, Csépany Béla, Mándy

Pál, Liebstein Erzsé és Cara, Holényi Terike, Geréb Lajos, Nagy Etelka és Tibor, Martinovich Géza, Tichtl Márta, Négyesy György, Keresztszeghy Zoltán, Krisztinkovich Imre, Furman János, ifj. Krüger Viktor, Kaiser Jenő, Arva Erzsike, Roboz Atala és Elza, Flór Annicza, Kerpely Brumó, Térfy Marianna, ifj. Metzger Ede, Dlauhy Feri és Guido, G. Hunyady Ferencz, Csatáry Jani, Mérey Dalma, Soltész Juczika, Csauscher Mariska, Megele Ilona, Romeiser Jolán és Laczi, Borhy Margit, Poór Erna, Szentes Magda, Müller Pistike, Kogler Nóra, Pap Anna, Németh Margit és Zsófi, Riedl Gyula, Vörösmarthy Ida, Pecz Erika, Préger Aurél, Perényi Józsa, Ledermann Simon, Marsovszky Etelka, Bauer Ottó, Herzfeld Tónika és Jolán, Garai Lujza és Mariska, Kazy Péter, Tomaschek Márta, Ranschburg Béla és Pál, Frankl Lilly, Jurenka Irén, Albert Zoltán, ifj. Schiller Miklós és Ilonka, Végh Miklós, Humayer Erzsike, Kerekes Gyurka, Weisz Jetti, Kőszeghy Marianna, Rottenberg Hedvig, Vail és György, Renesisovszky Margit, Herczeg Elza, Pap Lilike és Gizike, Hólek László, Altstock Hugó, Hibay Irénke, ifj. Beierl József.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Feldmann Károly Budapesten*, kinek a jutalom-könyvet, (*A rabszolga-karaván.*) Rajzok az afrikai rabszolga-vadászok ellen viselt harcokból, kalandok és népismertető leírások. *Falkenhovst* és *May* nyomán átdolgozta *Árkövy Rikárd*, számos képpel, diszes kötésben), a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 14-dik számában közölt rejtvény megfejtését meg beküldték: Slachta Janika, Stettner Margitka, Schwarz Emmy, Gombai Piros és Feri, Thunner Elza, Reismann Armin, Csépany Béla, Rosenberg Erzsike és Irmuska, Mándy Pál, Geréb Lajos, Martinovich Géza, Kogler Nóra, Gvidó Béluska, Lichtner Sanyi, Ranschburg Béla és Pál, Sztéhlo János, Fehér Aranka, Gottlieb Izsó, Weisz Jetti, Barla Aranka és Piroška, Kolisch Pál, Hólek László, Holländer Judit, ifj. Beierl József,

— Olvassátok! —

*

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. *Leveléd papirosa sima szélü legyen és tiszta.*
2. *Irkából tépett papirosra levelet ne írj.*
3. *Levelet be ne porozz, be ne poczázz.*
4. *Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.*
5. *Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfajítás, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.*

6. *Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, pótló számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése) azzal ne fordulj hozzám, a szerkesztőhöz.*

7. *Leveled papírosa ne legyen rikoltó színű, se illatos.*

8. *Csak fekete tentát használj írásra.*

9. *Ismeretlen s csakis családi körben járatos bevezető nevet ne használj.*

10. *A szerkesztőségbe intézett levél állandó címe legyen: Forgó bácsinak, a „Kis Lap” szerkesztőjének.*

Aki e tíz parancsot ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Szecseő Tivadar. Az u. n. »Auer-harisnya« fény-növelő erejéről csak annyit tudok, hogy az eléghetetlen, vagy legalább nehezen égő aszbeszt (kender-nemű növény) szálaiból van szöve és benne vagy általa a légszesz lángja teljesen elég. Többet az Athenaeumnak kicsi, vagy a Pallasnak nagy Lexikonából tudhatsz meg. — **Záborszky testv.** Megint csak azt felelhetem, hogy ha soraitokat megkaptam volna, a nevetek meg is jelent volna. Hol rejlik a hiba: az itteni vagy az ottani postán, én ki nem puhatolhatom. — **Polatsék testv.** Forduljatok a *Kis Lap* kiadó-hivatalához. Már az pedig milyen föltevés, hogy én azért haragudjak, ha ki közületek levelet ír nekem. Hiszen mentül többen irtok, annál szivebben veszem. — **Kiss testv.** A m. szám »Forgó b. postájában« a tévedés helyre van igazítva. Amiből az következik, hogy a *Kis Lap*nak minden sorát el kell olvasnotok. — **Vajda testv.** Az előző üzenet nektek is szól. — **Köszeghy Marianna.** Első kísérletnek megjárja. Majd bele tanulsz s nem sokára már jobban fog sikerülni a »tentás« irás. — **Vatyay Mariska.** Bevált s nem sokára meg is jelen. — **Troppai mama.** Sorai valóban megdöbbenettek. Az a kis lány, akit a levelei révén annyira megszerettem s nemes lelkű, meleg szívé, fejlett itéletű gyermeknek vallottam: szédületes vállalkozásaival (azzal p. o., hogy az ablakából könnyen elérhető szomszéd háztetőre mászik fel) az ő szerető édes anyját s jó nevelő kisasszonyát halálos aggodalomba ejti. Nem értem, a gyermek gyöngédségével, a tanítvány hálójával miképen fér meg az ilyen kegyetlen és kegyetlen tréfa. De bizom benne, hogy e sorokat kell csak elolvasnia az én távoli kis olvasómnak, hogy szerető környezetét megrémítő veszedelmes kirándulásairól lemondjon. Cziczának és nem komolyan iparkodó, minden szépre, jóra hajló leánykának való mulatság az. Bizom benne, utójára történt. — **Bakos László.** Kéréseddel fordulj a

kiadó-hivatalhoz. Hát nem olvasod te a »Forgó bácsi 10 parancsot«-át? — **Soltész Juczika.** Leveled u. l. elveszett. Ha a lefordítandó elbeszélés nem általánosan ismeretes, meg ha a fordítás beválik, szívesen közlöm. — **Dlauh testv.** Jól meg van szerkesztve, de nagyon is könnyűcske. — **Weisz Teruska.** Neked is csak azt üzenem, amit a Dlauh testvéreknek. Szabatos munka, de a föl-vett név annyira ismert s annyiszor volt már közölve, hogy még a gyöngébb is az első betű után legott kitalálja az egész nevet. Valamely más jelesünk nevét válaszd. Hála az Egnek, van miben válogatnunk. — **Pecz Erika.** Bátran írhat a kis hugoskád is. — **Kolisch Pál.** Kérdésedre a kiadó-hivatal adja meg a kért választ. Az a másik elbeszélés a jövő félévi kötetben jelen meg. Az előadás eredményéről tudósítást várok. — **Bauer Ottó.** Hiányos az a te »rejtett neved« fiacskám. Végy mintául bár mely hasonló feladványt, s a szerint szerkeszd meg. — **Hibay Irénke.** A kiadó-hivatalt figyelmeztess a megejtett hibára. — **Brumberg Károly.** Ha közleményeid sehol egyebütt (könyvben v. lapban) még meg nem jelentek, kiadom. — **Mándy testv.** Thyra kedves soraitnagyon köszönöm. Palit kérem ennek a közlésére. Reményilem, kukoricza-éréskor csak ott termek egyszer mégis. Mind a jó kívánságokat szívből viszonzzuk. — **Fehér Aranka.** Örömmel fogadlak téged is számos kis híveim sorába. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZÍV.

Elismervény

Forgó bácsinak, a »Kis Lap« szerkesztőjének részére, aki az »Országos Gyermekvédő Egyesületnek« K. 70 »Hetven koronát« a lapjában eszközölt gyűjtése eredményeképp adományozni kegyes volt. Ezért az alulírottak az egyesület nevében mély tisztelettel hálás köszönetüket nyilvánítják s az elzúllénekkített szegény elhagyatott gyermekek szomorú sorsát, az adományozó kis olvasók meleg felebaráti szeretetébe ajánlják.

Budapesten, 1902. évi április hó 16-án.

Dr. Bakonyi Kálmán **Baronyi Arthur**
igazgató. * pénztáros.

Az országos gyermek-védő egyesület javára: Politzer Erzsé és Pista 2 kor. — Mayerhofer Gyuri 3 kor. 50 f. —

Az Eg áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapest.